

4292.

76

1745.

Bestima Rayn

Calender,

che M. 4292.

Mäst = Ramat

1745.

Nasta peäle pärnast mele

Isanda Jesusse Kristusse

Sündimist.

Tallinnas

Erükkis Jakob Joan Köler.

<i>Wallise Jesusse Kristusse</i>	
<i>Sündmiste on tämmawo se 1745. aastal</i>	
Pärrast maailma lomist	5745
Pärrast Lutterusse õige Usso ülles- wõtmist	228
Pärrast wanna katko	88
Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi läks	66
Pärrast sedda kui Toompä põllend	61
Pärrast sedda sure nälja hakkatusi	50
Pärrast teist katko	35
<i>Pärrast mele armoliksema Keiseri ja</i>	
<i>Sure Prava ELISABETI</i>	
<i>selle is e sündmist</i>	36
<i>Pärrast sedda kui ta hakkand wallitse-</i>	
<i>ma</i>	4

Pühha Päwa märk **F**
 Soulo ja Wastlapäwa wahhel on 8 nädal
 dalat ja 5 päwa.

Märkide sissetamine.

● Noor ku.

D Esimenne werendel.

● Täis ku.

☾ Wiimne werendel.

✚ Hea aadrit lasta.

☉ Hea kuppo lasta.

✚ Hea arstimisse rohto wotta.

☾ Hea külvada ning istutada.

☉ Hea lapsi wõdrutada.

✚ Hea juuksid leikata.

✚ Sedda/mis pitkaliste peab kawatama.

☾ Hea puid raiuda hõne tarwis.

☉ Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

☉ Pühha.

1 Medri	Summa	Summala
2 Abel / Set	aua	Sanna ehf
3 Enos	head	publi Ramato
4 Merusala	fuiwad	telsed tultid.
5 Simeon	ilmad	
Neist homtko Ma. Tartai / Mat. 2		Neist sün-
6 P. R. V.	piefut peh	diuid as-
7 Julianus	Ö. 5. w.	just, mis
8 Errard.	me ja selge	Kohro-
9 Peatus	ilm/	moistjatte
10 Paarokk y.	naitab kül-	ramato
11 Higinus	ma, winge	wiest
12 Rein	tuul	roimsest
Jesus 12. aastat wanna / Luk. 2 / 41		peatükist
13 R. V. y. R. y.	Ö. 9. öf.	ülleswoe-
14 Weliks	pehme	tud.
15 Maurus	ja resse	
16 Marcellus	ilm selge	R ne wõetis
17 Donnise y.	ja fuito	sits omma.

See Kuul on 31. Päeva.

18	Prista	ilmote /	amma sanna
19	Sara	resse	kuulda ; ta läts
Pulmad Kana tiinas / Joan. 2 / 2.			
20	P. p. R. p.	Wab. G.	Poasi reio lus-
21	Neto	⊙ kell. 4. p. l.	se jure / ja senna
22	Wintsent	✠	hettis ta teina
23	Emerents	pisfut	jalge jure mah-
24	Timoteus	pehme	ha / kut teine jo
25	Paul. 1. p.	selge ilm /	ollt magga-
26	Polikarpus	✠	mas / ta wöttis
Piodali. többisest / Matt. 8 / 1.			
27	P. p. R. p.	külm ja	ennasi ta sega /
28	Karel	resle	tähhets / et ta
29	Samel	D. l. 8. öht.	tahtis temma
30	Adelgund	ilm möllab	warjo alla sa-
31	Wirgiil	wihmaga	da / kut ta pida
			di ta endise
			mehhe Mahlo.

12 nel selle ku päwal touseb päite kello 8. ning
ühhe poletundi / lähhab alla kello 3. ning ühhe pole-
tundi ; päaw on ptt 7. tuudi / ning õ 17 tuudi.

SEBRUNZU S. künla: ehk wastla: ku.

1	Pirrit	sume ja	nt maad jälle
2	Künla p.	resse	luanastamo.
Jesus on taewa peäl / Matt. 8.			Se aus: mees
3	14 P. p. 3 R. p.	pišut	Poas tundis
4	Beronika	kuiw ilm	warfi leit sedda
5	Agata	l. 3. p. l.	asja õigust är-
6	Tio	seisab	ra; separrast
7	Rikardus	iffa peh	ütles ta Rutt
8	Salomon	me	wasto/et se as-
9	Apollonia	wahhest	si piddi eme
Wina. Mäest / Matt. 20/1.			linna wanne
10	19 P. e. Krist. ülest. P.		matte ette sa-
11	Cirofina	peab head	ma/et se seäl
12	Eulalia	l. 10. w.	saats ärraselle
13	Penignus	ja pehme	tud/ sest et seäl
14	Walentin	ilma/	olli weel üts tei-
15	Waustinus	saab wal	ne mees / kes
16	Juliana	li tuul,	lähhem suggu-
			lane olli kut
			Poas; kui se
			samma et pid

Sel Kuul on 29. Päwa.

Külwi mehhest / kut. 8 / 14.

17 **Ap. e. Kristus** se illest **B.**

18 Konfordia

sumpas

19 **Sim. Ap.**

ES %...

20 Eikarius

Okell. II e. I

21 Jesaia

tuulne pär

22 **Deetri P.**

rast kuuro

23 Serenus

ES %

dand mitte sed:

da maad sun-

nastama ja en-

dise perre jure

saatma / siis

pidi Poas sed-

da hea melega

teggema / ja

Kutri ka enne-

sele naesets

iwõtma.

Kristusse kannatamis / kut. 18 / 21

24 **P. Vaast. D.**

Wadd. P.

25 Wiktor

kaunid

26 **Wustla P.**

selged ils

27 **Luhka P.**

mofessed

28 Justus

Okell. 9. e. I.

Eai siis

Poas selle teise

lähhema sug-

gulasega koh-

rowannematte

ette sanud / siis

16 nel selle ku päwal tonses pätkes kello 7. läh-
háb alla kello 5. päaw on 10. õ agga 14. tundi
pist.

MARKUS. Paaste Rul.

1 Albinus	X ilm on	et tahtnud se
2 Simplisius	summes	teine suggulane
Kristusse Riisantssest / Matt. 4.		
3 V. Paast.	rohima /	sedda mitte teh-
4 Adrian	fäitvad tu	ha / et ta ühtla-
5 Teowilus	led ta aoti,	se ka piddi Rut-
6 Kotwrid	on sumpas	tit ennesele nae-
7 Perpetua	● fell. i. w.	seks wõtma.
8 Ciprianus	fuiw ilmo	Rül ta muido
9 Prudentius	○ ja pääw	hea melega ol-
Kananea Naesest / Matt. 15 / 21.		
10 V. Paast.	on ühhe	nud ta mitte
11 Konstantiin	pittusjed	wõtta ; sepär-
12 Regoor	te / pärrast	rast ütles ta
13 Ernestus	heitlit	poasi wasto :
14 Sakarias	● f. i. ds.	Et ma wol
15 Longinus	ja tuulne	neid maid enne-
16 Rabriel	ilm /	sele lunnasta-
Eest kes Rurratist waewat. Luk. 8.		
V. Paast.	Rül	da / et ma mitte
		õma pärrisõs-
		sa ärra et rit-

Sel Kuul on 31. Päeva.

18	Patrius	+ resse	fu; lunnasta
19	Josep	ja tuulne/	sinna ennesele /
20	Matrona	pärrast	mis minna pid-
21	Vent	kuiw/	din lunnasta-
22	Kawael	⊙ kell. 5. w.	ma / festi ma et
23	Teodora	+ selge	wot lunnasta-
5000	Mehhe sööt mis fest/	Joan. 6.	da. Süüts se
24	74 B. P. Iabr.	ilmoke	agga ollt woe.
25	Paasi. Mar.	läh häb	tud/ et ta omma
26	Emanuel	forda	pärris Ma pid-
27	Kustaw	kül ifka	di festi lähio sa-
28	Kideon	tuulne	ma/ ja et senen-
29	Cistakius	⊙ kell. 6 p. l.	da kui temmale
30	Adonias	ehf	llats waewats
	Jesust kiwwid. wisfat. Joan. 8/ 46.		pidi ollema/ ja
			et süis temma
			omma et saaks

Jesust kiwwid. wisfat. Joan. 8/ 46. häst järrele

31 **75 B. Paasi** | selge ilm/

ronel selle ku päwal touseb päste kello 6. läh
häb alla kello 6. päaw on 12, õ 12, tundi pilt.

APRIL 7. Gurriseht Mahla. Ku.

1 Karijala K. p.	ozinas kew	wadatud egga
2 Kristian	wadene il	harritud; agga
3 Berdinand	moke wah.	keit se sündis
4 Ambros	☩ ☩ hest	kül separrast/
5 Maximus	● f. 10. e. l.	et Nuttile pid-
6 Kōlestin	☩ summes	di se suur au
Kristusse sisseseõtenisfest / Matt. 21.		
7 7. V. P. aast.	selge / tuled	naesetswõtma/
8 Liborius	kõwad ka/	felle suggu-
9 Dogislaus	wilja	wõssast parrast
10 Eisekiel	linne	Tawet / ja se
11 Suur 4 p.	ilmoke	Jesus
12 Suur Rede	☩ f. 5. p. l	Kristus
13 Justinus	tuulne	pidot sündima.
Kristusse üllestousim. Mark 16/1.		
14 7. Pühha	Künni p.	Et siis teine
15 teine Pühha	selged ja	et tahtnud / siis
16 Kõlm: Pühha	kuiwad	wõttis Poas
17 Kudolto	ilmad/	sedda Nuttit
		eñesele naesets. Se asti sai siis

Sel Kuul on 30. Päwa.

18	Valerian	willo tuul	ausaste ette.
19	Timon	hea ilm/	woetud/ nenda
20	Sulpitius	Ⓚ p. 8. p. 1.	et se piddi ka
Kinnipandud Uffist/ Joann. 20/19.			tindlats jama ;
21	F1 V. p. üll.	pärrast	ja se sai ka tol-
22	Rajus	soe/ ilm	me künne liin-
23	Jürri p.	on sum-	na waimema
24	Albert	pas ja	kuuldes/ ja ka
25	Markus	kuiw	nähhes / luda
26	Esekias	wahhest	se teine suggu-
27	Anastas	Ⓚell. 1. w.	lane tähhets/
Heast Karjassest / Joann. 10/11.			et ta ei taht-
28	F2 V. p. üll.	hea	nud neid mald
29	Reinimund	sojoke	egga sedda
30	Erastus	ilm on/	naest / omma
			kinga ja last
			arra wöttis/ ja
			Ⓚoasile sedda

12 nel selle ku päwal touseb päilit pole tundi
 pärrast kello 4. ning läbhäb alla pol tundi pärr-
 rast kello 7. päaw on pitk 15. ning ö 9. tundi.

MAJUS.

Mäio: ehk Leht: Ku.

1	Wolbri p.	armas soe	andis: sest se
2	Sigismund	✠ ja	ollt se tunnis-
3	† Leidminne	kuitu ilm	tusse täht Is-
4	Wlorian	● f. 8. p. 1.	raelis / kni te-
ürritesse aia pärrast / Joan. 16/6.			at et tahtnud
5	3 P. p. üll.	näitab ik.	pärriats sada.
6	Aggäus	ka kuitwad	Mut sai siis
7	Tomikilla	ja head	sedda wisi selle
8	Tanislaus	suitsed	rikka suurt sug.
9	Vinno †	ilmad /	gu mehhele
10	Kordian	selge	Poasile nae-
11	Pankrasius	ehk	sets / ja selle ab-
Krist. ärraminne missest / Joan. 16.			biellus andis
12	4 P. p. üll.	C f. 10. e. 1.	Jehowa tem-
13	Serwafius	heitlik	male poia / kel-
14	Krisniern	soe ja kuitu	lele nimt pandi
15	Sowwi	mürrista-	Obed, se ollt
16	Enle †	mieße ogud	J'ai isfa / ja
17	Yodokus	wihmaga	J'ai poeg ollt
			tunnings
			Tawet,

Sel Kuul on 31. Päwa.

18 Erik	1 tuulne	felle pärrast ka
Sigest pallumtsfest/	Joan. 16/ 13.	telt se ramat
19 P. p. M.	ilm on	on üllespan-
20 Sibilla	☉ k. 8. p. 1.	dud / et temna
21 Veudentia	ressse	suggu. wõssa
22 Tesiderius	wahhest	ollets teäta / fest.
23 Enur + p.	tuultega,	et Messias fest.
24 Ester	saab wihs	sammast piddi
25 Urwan	ma ehk	sündima.
Rõmuetajast/	Joan. 15 ning 16.	Resimesfest
26 P. p. M.	kaunid	Samueli
27 Ludolts	3 kell. 7. w.	Ramarust
28 Willem	kuiwad il-	tullewad
29 Maksimiin	mofesfed	nüüd need
30 Wigand	selge ja	sündinud
31 Petronell	sojoke ilm/	

Smal selle ku päwal touseb päite pole tundi
 pärrast kello 3. ning lähhäb alla pole tundi pärrast
 kello 8. päaw on pilt 17. tundi/ õ agga 7 tundi.

1	Rotskal	1	kuitw ilm/	Piibli Ra-
	Pühhasi Waimust/	Joan. 14/23.		mato as-
2	P. 4. Pühhi	selge heit.		jad.
3	teine Pühhi	● kel. 6. w.		S raelt
4	kolm. Pühha	IS lit		Srahwa seast
5	Poniwatsius	pärrast		ollt üts Lewt
6	Artemius	kuitw ilm		fuggu mees El-
7	Zemeetrius	tuul puh		kana niint / kel
8	Medardus	hub ka		selle ata nur-
	Jesus ja Nitodemus/	Joan. 3.		jatuma wist
9	P. jaino P. P.	seisab		järrel kats naest
10	Pöri pääw	keige pit		ollt / selle ühhe
11	Parnabas	● kell. 4. w.		nimmi ollg An-
12	Pasilides	kem pääw		na ja selle tesse
13	Tobias	nenda ikka		nimmi Penin-
14	Walerius	soe ja res		na. Et nüüd
15	Witt	se ilm/		suur Jummal
	Mittast Mehhest /	lut. 16/19.		ollt onnia rah-
16	P. P. jaino Jum. P.			wast täsknud / et
17	Nikander	1	sojole	kolm lord aas-
				tas tell meeste-

Sel Kuul on 30. Päwa.

18	Homerus	Dkell. 6. p. 1	rahwas koggodusse telgt jure
19	Kerwafius	ilm on summes wah	piddid tullesma
20	Abgarus	hest wihma	suril pühhil/
21	Rael	ooftega	stis pidid weel
22	Ahkasius		enneminne te-
Surest Dhtosöma-aiast / Luc. 14 / 16.			witid fenna sa-
23	2 P. 30ino Jum. P.		ma. Elkana
24	Jani pääw	armas so	läts sepärrast
25	Webron	Dkell 11. e. 1.	omma tabhe
26	Jeremias	ioke ja kuitw	naefega Silo
27	Ladislauß	ilm / on	koggodusse tel-
28	Josua	sumpas ehk	gi jure ühbel
29	Peeter Paul	wahhest	Pühhade atal;
Kaddunud lambast / Luc. 15 / 1.			seälsammas
30	3 P. 30ino Jum. P.		ohwerdas ta
			stis omma täm-

12 nel selle Ku Päwal touseb Pätk 3 woren-
 deli pärrast kello 2. ning lähhab alla üts woren-
 dei pärrast kello 9. Pääw on pitk 18 n. üts pool
 Lundi. Dõ pitkus on 5. ning üts pool Lndi.

1	Leobald	hea ja	no, Ohwrit / fust
2	Helna Mar.	¶ f. 6. p. 1.	need / kes ohwrid
3	Kornelius	keige par	ollis tonud / ka
4	Ulrik	ras suine	omma osfa
5	Anshelm	ilm saab	said Zummala
6	Hektor	wahhest	ees rōdmsaste
Olge armollisfed / Luk. 6 / 36.			sua. Temma
7	74 V. p. 3. ino Zumm. V.		sai firs omma
8	Kilian	ilm naitab	naeste-rahwa
9	Sirillus	kui sum	ga fest ohwrist
10	Israel	¶ f. 8. p. 1.	ni paljo ka / et
11	Cleonora	mes ollew.	nemmad wolk.
12	Hinrik	koera, ehk	sid Jehowa sees
13	W. rretta v.	madda ku	rōdmsad olla.
Robfest Kallasagist / Luk. 5 / 1.			Et agga Pes
14	75 V. p. 3. ino Zumm. V.		nima ni rō
15	Alp. Taggam.	hakkatus	mus olli seäl
16	Hilarlin	hea sojoke	sōma aia jures /
17	Aleksi	ilm /	tulli kül fesi / et
			Zummal tedda
			ollt õnnistanud
			ihho polest / nem
			da et ta ollt

Sel Kuul on 30. Päwa.

18	Rosina	☉ f. 2 war.	poege ja tüt-
19	Kuwina	päwa	rid tül omma
20	Elias	paistega	mehhele saat-
Wartseride õlgussest / Matt. 5.			nud / Anna ag-
21	76 V. p. zaino Jum. V.		ga olli kurb
22	Mar. Mahd.	leunis	seal rõõmsa sõ-
23	Apollinar	selge ilm	ma ajal / et ta
24	Kirstiin	D kell. 5. p. l.	lut siggimatta
25	Jakobi p.	päärast	ilma sugguta
26	Anno	28 sum-	omma mehhe
27	Marta	pas ehf	jures plddt
Kristusse auustamisest / Matt. 17			seisma. Nenda
28	77 V. p. zaino Jum. V.		kui Anna süs
29	U. w. p.	resse ja	kurb olli / nenda
30	Abdon	tuulne	olli Eiskanal ta
31	Keriman	28 ☉	halle meel om-
			ma armsa An-
			na pärrast. Et

15nel selle ku päwal touseb pätke pole tundi pär-
 rast kello 3. lähhab alla pole tundi pärrast kello 8.
 päaw on pitt 17 tundi / ning õ 7. tundi.

AUGUSTUS. Leifusse: Ru.

1	Petri Wang.	●	l. 7. w.	ta nuud ta pis-
2	Hannibal		summes	sut piddi sama
3	Eleasar		✠	keritud / sits
Walle-Prophetidest / Matt. 7 / 15.				andis ta mees
4	F 8 V. p. zaino Zuin P.			temmale seäl
5	Oswald		ilm on	pühhal söma-
6	Sikstus		pehme ja	atal suremat
7	Tonarus		hea kül	ossa kui teiste-
8	Siriakus		sejole	le / et ta piddi
9	Romanus	☩	l. 12. e. l.	fest üllesnait-
10	Leurise p.		päwa paisi	ma / et ta om-
ülletohtusest Maiapidajasi / Luk. 16.				ma kallisi Anna
11	F 9 V. p. zaino Zuin. P.			siisti piddi ar-
12	Klara		koera ehk	mastama / et
13	Hildebert		mädäda ku	kül Peninna
14	Eusebius		ots /	tedda olli wiht-
15	Kul'i Mar.		✠	kamas ja naer-
16	Isaak	●	l. 10. e. l.	mas. Eüdda-
17	Pilibald		hea ilm	me kurbdusse
				pärrast ei sönuð

Sel Kuul on 31. Päwa.

Jerusalem: ärrarimisest / Luk. 19.		Anna mitte ;
18 NO P. zaino Jum. P.		temma agga
19 Sebald	ilm on sum:	läks pärrast / tut
20 Värend	pas, resse	teised said sõ-
21 Rut	pehme ja	nud / läks ta
22 Wilibert	wiljalin:	Jummalat
23 Sakäus	D kell. 2. w	palluma sure
24 Pärli pääw	ne ilm	nuttoga / et ül-
		lempreester
Wartfertst ja Tölnerst / Luk. 18.		Eli / tut ta sed-
25 F II P. p. zaino Jum. P.		da näggi / ka
26 Ireneus	Isawad ehk	mötles / et ta
27 Rāphard	willud il:	pidi joobnud
28 Augustiin	† 3	ollemal / ja tel-
29 Joan. Huff.	...	sel oli suur
30 Benjamin	mad / resse	willetsus se
31 Rebekka	● L. II. õht.	naero pärrast /
	kuiw ilm	et ta sugguta

14nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel
pärrast kello 4. ning lähhab alla werendeel-pärrast
kello 7. pääw on pttk 14. ning üts pool / õ agga 9.
üts pool ning tundi.

SEPTEMBER. Suggisecht Mikli. Kū.

Kurdist ja Keletumost / Mark. 7.

1 **112 P. p. jaino Juh. P.**

2	Elisa	† tuul-
3	Mantuetus	ne soe ilm
4	Teodosia	sumpas
5	Moses	ilm lähháb
6	Mognus	korda
7	Regina	C E. I. W.

oli. Ses su-
res ommas
kurbdusfes ja
waewas toob-
tas ta Jeho-
wale sedda tch-
ha/ et kui ta
silmad sedda
enne weel saaf-
sid nahha/ et ta
ühhe poeg- lap-
se emmats pid-

Preesirist ja Lewitist / Luk. 10.

8 **14 P. p. ja. 3. Mat. 8.**

9	Pruno	hea selge
10	Sostenes	ilmofe
11	Eobald	O ja pääw
12	Sirus	ühhe pit-
13	Amatus	kussed
14	† üllendam.	D E. 6. p. 1.

di sama/
sits pididi ta
sesamma poeg
Naseri wists
sama lastwa-
tud / ja Jeho-
wale koggone
sesamma wist

Kännest Piddalitöbbisest / Luk. 17.

15 **14 P. p. jaino Juh. P.**

16	Cirwemia	külmad
17	Lampertus	ilmofess:

järkele ärraan-
tud/ et ta kül jo
lenne kui Lewi

Sel Kuul on 30. Päwa.

18 Titus	ilmindollab/	suggulaps Je-
19 Berner	sumpas	hova tener pid-
20 Baugta	kuiv jälle	oi ollema.
21 Matteuse p.	D. k. 2. p. 1.	Suur Jum.
Mammonast/ Matt. 6/24		mal wöttis ka
22 #15 P. p. 3a. J. 1. P.		tonna tootus.
23 Osea	willud ja	se pakwe san-
24 Robert	kuivad	nod kuulda/fe
25 Kleomas	tuled	Anna sai kät-
26 Samianus	käiwad	ma peäle ja sat
27 Adolw	✠	poia / sellele se-
28 Wentsel	kül-ikka	pärast ka
Ra. in. J. 1. Surnust / 2. p. 7/11.		nimmi sai
29 #16 P. p. 3a. Mihli p.	✠	Samuel,
30 Hieronimus	✠	tes pärast su-
		rets wallitse-
		jats ja tohto-

12nel selle ku päwal touseb päite Ikello 6. ning lähhäb alla kello 6. päälw on pilt 12. ning õ ka 12. tundi.

1 Woldemarus	hea kül	moisttaks on
2 Wolrad	 külm	sanud teik ülle
3 Jairus	ilmoke	Israeli rah-
4 Brantsiskus	 puh-	wa. Kui se-
5 Priidbert	hub tuul	samma Sa-

Wee-tõbbisest / Iul 14.

6 F17 P. v. 3aino	Jumm. P.	muet alles no-
7 Amalia	C. 12. 0f	rote olli / Kadeti
8 Karitas	Külm on/	tedda jo segas-
9 Zionistus	pehme	te Etlo foggo-
10 Kideen	jälle külm	duuse telgt jure/
11 Purkard		et ta seal pidid
12 Walwrid	Külm/	sama kaswatad

Suremast Kässt / Matt. 22.

13 F18 P. v. 3aino	Jumm. P.	Jummala me-
14 Kalixtus	0. 4. w.	le pärrasi Rase-
15 Hädwif	armas	rt wiisi järrele
16 Kallus	süggise	ja Temmale
17 Wlorent	ilmoke	preestriks. Ell

olli sel ajal ül-
 lempreester/
 kelle holets ta
 olli kül antud/
 agga ta olli

Sel Ruul on 31. Päwa.

18	Lukas	pisut	wägga wanna
19	Luußius	tuulne	ja ellatand/ temma faks
Alwatud innimesfest: Matt. 9. 1.			poega ka, kes
20	P. 9 P. p. 3aino Juh. P.		temma al
21	Ursel	D kell. 6. w.	preestrid/ Dwant
22	Kordula	kannis	ja Pines/ollid
23	Gewerin	Kuim selge,	ülleannetumad
24	Salome	arti ka res.	innimese lap-
25	Krispinus	se Kulan	sed, kes et tun-
26	Umandus	luine saoga	nud Jehowat/ mis pühha Za-
Pulma Rtoest/ Matt. 22/1.			on/ ja luida
27	P 20 P. p. 2aino Juh. P.		tedda peab te-
28	Ein. Jud.	heitlik	nima õigusfes
29	Engelard	● E. u. õf.	ja pühhitsus-
30	Absalom	almofe	ses. Reist et
31	Wolfgang	✚ ehf	sanud wette

16ne selle ku päwal touseb päite pole tundi pär-
rast kello 7 ning lähhab alla pole tundi pärrast kello
päaw on ptt 9. õ agga 15. tundi.

NOVEMBER. Laitve. Ku.

1	P. Meeste p.	pehme ja	Samuel. tül
2	Pinge p.	resse ilm	ühitegi head
Kunninga mehhe Poiašt/ Joan. 4.			nähha / Jum-
3	F 21 P. p. jaino Sum. P.		mala Balm
4	Dit	sumines	agga hoidis
5	Plandina	C E. 10. öf.	tedda teige se
6	Lenard	tuulne	pahhandusse
7	Engelbert	külmad	est / et ta ei
8	Klaudius	ja kui-	öppend ta mit-
9	Teodoor	twad ilm:	te ohwri lthha
Kawwalast Sullafest/ Matt. 18.			warrastama/
10	F 22 P. p. 3d. Mart. III.		egga mutd
11	Mart. Vust.	seisab nen-	hirusaid asjo
12	Ronas	S Fel. 2. p. l.	teggema / mis
13	Akadius	da ifka	se wäert tül
14	Breedriß	hästi. külm	onma silmaga
15	Leopold	kuiwa	fai nähha ja
16	Otomarus	tuullega	tuulda / mis
			rahwas wanna
			Elile teit ülles-
			rätisid. Agga

Gel Kuul on 30. Päwa:

Kohto-rahvast / Matt. 22/15.

17 **P. 23 P. p. 3aino Juh. P.**

18 Kelasius | winge ja

19 Eiso | walli tuul

20 Amos | D. kell. 1. w.

21 **Mar. Ohw.** | kahhutab

22 Alwonsus | kuiv külmi

23 Jofias | wahhest

Wilmfest tohtust / Matt. 25/31.

24 **P. 24 P. p. 3aino Juh. P.**

25 **Kudrina p.** | peab nenda

26 Konrad | kül ikka

27 Busso | kuiva ilm:

28 Künter | ● E. 3 w.

29 Uwert | winge ja

30 **Andres** | willo tuul

se wagga tas.

sane mees ell-

tas wagga om-

mad potad ;

teigewaljumad

sammad oli

need/ et ta üt-

les nende was-

to: Mitspär-

rasi tete teie

ntfuggused as-

jad? et minima

teist kulen need.

kurjad asjad

keige se rahwa

käest; et mitte

nenda/ mo poi-

ad! sest se jut

gmal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 8. ning lähkäh alla pole tundi pär-
rast kelli. 3. päaw on pikk. 7. õ agga 17. tundi,

DECEMBER. Joulo-Ku.

Kristusse sisefõitmis. Matt. 21.		ep olle mitte
1 <i>F. R. E. V.</i>	arnas sel	hea / mis ma
2 Kandidus	ge ilm/	fulen. Sest
3 Agrikola	on tuiskus	mainitsusfest
4 Marbo	48	holind nemo
5 Sabina	 f. 6. w.	mad tats / et
6 <i>Rigg. las</i>	walli tuul	wõtnud nemo
7 Afata	wihmaga	mad polegt
Tähhed enne wtmisi Päwa / Jul. 21		omma issa san
8 <i>F. R. E. V.</i>	<i>Mar. S.</i>	na kuulda / fest
9 Juhkum	saab lund	said nemmad
10 Judit/ Põrip.	keigepit	ta parrast om
11 Barsabas	fem 	ma oisa. Sa
12 Ottilia	 f. 3. w.	muel agga olt
13 <i>Luis. a. P.</i>	ilm möllab	fannakuulja
14 Nikasius	lumme ja	laps/ fest sat ta
Joannes Wangitornts / Matt. 11.		armsats Jeho
15 <i>F. R. E. V.</i>	wihma saos	wa ja inimes
16 Albina	ga / fülmi/	te melest. Elt
17 Ignatius	resse ilm	poegade pär
		rast agga tullt
		üts Jummala
		mees temma

Sel Kuul' on 31. Päwa.

28	Kristow	tuulne	jure / ja et lu-
19	Lot	D. f. 11. õht.	lutand temma-
20	Abram	kuuw	le mitte häid
21	Tomas	külm	sannumid / sest
	Joannesse Tunnistusfest / Joar. 1.		ta ütles sedda /
22	F. 4. R. E. V.	külm ilm /	et ühhet päwal
23	Wiktoria	aoti pä-	need mõlemad
24	Adam Ewa	wa paiste	potiad piddid
25	Joulo V.	pärrast on	omma otsa sa-
26	Zeine V.	heitlik ilm	ma / ja et nende
27	Kolmas V.	● f. 6. p. 1	suggu. wõssa
28	Süta Last. V.	wahhest,	käest piddi ülle-
	Sest inimes pannemisest / Luk. 2. 33		ma preestri am-
29	V. V. Joulo	aasta	met sama ärra-
30	Zawet	lõppetus,	woetud / sepär-
31	Silwester	seks.	rast et se Jumä-
			la tenistus Eli
			poegade pär-
			rast sat teotud;

10nel selle ku päwal touseb päikei werendeel
päärast kello 9. ja lähhää alla 3 werendelt pärrast
kello 2 se päaw on pitk 5. ja üts pool tundi / se S
agga 18. ja üts pool tundi.

alwaks piddi siis sama ka petud'nende
selts. Jehowa sanna se asja parrast
kaiß sedda wissi: Kes mind auustawad,
neid tahhan ma auustada, ja kes
mind mißski ei panne, neid peab al-
waks petama. Sedda wissi piddi se
luggu miüd sama Eli suggu-wõsfaga, et
ta parreminne ei kawatand ennese
poege.

Jehowa hakkas siis jo ennast ilmuta-
ma Samuelile, ja andis temmale ka teä-
ta sedda noud, mis temmal olli, Eli sug-
guga tehha. Se assi agga sündis sed-
da wissi: Kui Samuel olli seäl koggodus-
se telgi jures maggamas, siis hüdis Je-
howa tedda, ja Samuel wastas ja üt-
les: Siin ma ollen; ta mõtles agga,
et se piddi Eli ollema, kes tedda hüüd-
nud, separrast läks ta temma jure küs-
sima, mis ta piddi tahtma; Eli agga
ütles

ütles Samuelile, et ta ey olnud tedda
mitte hüüdnuud, ja kästis tedda agga
mahha heita maggama. Jehowa agga
hakkas tedda jälle hüüdma, ja Samuel
läks jälle Eli jure nenda kui esimest kor-
da, temma sai ka seddasamma wastust,
mis ta enne sanud; kui agga se heäl Sa-
muelile kolmandamal korral sai, ja ta
Eli jure ni ussinaste jälle tulli küsima,
suis hakkas se wanna moista, et se Je-
howa olli, kes sedda poisi hüüdnuud: se-
parrast õppetas ta teist, kuida ta piddi
wastma, kui piddi weel sama hüüdud, ta
piddi üttelema: Jehowa rägi, sest so sulla-
ne tuleb. Tema hakkas ka jälle Samue-
lit hüüdma, ja ta wastas sedda wisi,
kui ta sai õppetud. Jehowa hakkas siis
temmale kulutama, mil wisi ta piddi E-
li suggu nuhtlema. Samuel ei tahtnud
sedda

sedda mitte, mis ta kuulnud Jehowa
käest, Elile jälle ülesräägida, et temma
ei tahtnud selle wanna isä meelt ta poe-
gade pärrast pahhandada. Agga Eli
lastis Samuelit ennese jure kutsuda ja
küssis ta käest se asja pärrast, mis sel
õsel olnud, sest ta südda tunnistas kül
ta wasto, et Jehowa temma poegade
pärrast middagi olli rääkinud, nenda kui
se Jummalä mees se prohwet jo enne
temmale olli kuletanud. Samuel siis
kui sanna-kuulja laps, et tedda Eli käst-
nud, wõttis siis ka sedda ülesräägida,
mis Jehowa temmale rääkinud. Sai
Eli sedda Jummalä noud kuulda Sa-
mueli käest, mis ühtesündsid selle teise
prohweti kõnnega, siis ütles temma tas-
sase melega: Temma on Jehowa, Ta
tehko, mis hea on temma melest.

Ei mitte kaua pärrast sedda aega tul-
li

li södda, et Israeli rahwas pidid Wilisti rahwa wasto minnema söddima: kui nemmad siis ühte said, et se taplus olli, siis lödi liggi 4000 Israeli meest mahha, agga se rahwas ei moistnud mitte süüd ennest peäle wotta, nemmad hakkasid issekeskes weel süüd taggakuusima, mispärast se äppardus neile sanud. Omma petud nou järrel wötsid nemmad Silust Jehowa seädusse laekast ennest jure leri, ja lootsid se peäle, et siis neile piddi woimus sama, kui se pididi agga nende jures ollema. Kui sesamma laekas siis leri sai, hakkasid nemmad nenda õiskama, et Wilistid sedda õmas leri said kuulda ja warsi arwama, ehk wahhest Jehowa seädusse laekas olli Israeli leri sanud. Said nemmad sedda ka õiete teata, siis tulli kartust kül essite nende peäle, agga pärast tulli nei-

le

le ommeti se julgus, et nemmad haka-
sid Iisraeli wasto minnema soddima, ja
said ka sedda wisi woimust, et nemmad
300. Iisraeli meest mahhalõid, et kũl
Jehowa laekas seäl nende jures olli, mis
Eli poiad Dwni ja Pineas ollid kand-
mas; agga need preestrid said senna pai-
ka mahhalõdud, ja se kallis laekas Is-
raeli rahwa kãest arrawoetud, ja Wi-
listi male nenda kui wangi widud.

Sai se wanna pehme sũddamega mees
Eli, kes jo 98 aastat wanna olli, sedda
pahha luggu kuulda, et nenda Iisraeli
rahwa kãssi kãinud, ja et ta kaks poe-
ga olli arrasurnud, Jehowa laekas weel
peãlegi olli arrawoetud; siis kuffus se-
samma sanna peãl wanna Eli omma
istme peãlt mahha ja murdis omma kae-
la. Temma minni Pineasi naene olli
sel aial eĩnast wasto ja otamisse peãl;
kui

Kui se Keik sai temmale räkitud, siis sur-
ri se ka ärra se sure ehmatusega Tõeks
sai se siis, mis Jehowa selle prohwet
ja Samueliga olli lastnud Elile enneku-
lutada. Et agga üks rahwas ni hea ol-
li kui teine, siis said mõlemad nenda
nuhheldud, et nemmad sedda kül said
tunda; Rõõmsad ollid kül esite Wi-
listid, et nemmad Jehowa lae'ast said
teiste kääst ärrawõtta, agga se rõõm
ei olnud kauaks aiaks. Kül nem-
mad pannid sedda keige ausama paika,
mis nende maal olli, sest nemmad wi-
sid sedda omma jummalaga Tagoni kotta
seisnna; agga mis sest sai? se ebbajum-
mal isse sai Jehowa laeka pärrost nen-
da teotud ja ärrarikkutud, et ta jäi il-
ma peata ja kääsita, neid leiti Tagoni
koia lāwwe peäl maas ollemast kui ärra
rajutud. Said Wilistide preestrid
sedda nähha, siis tundsid nemmad, et

):(

se

se Jehowa tõ olli, kes sedda wisti nende
jummalat naeruks olli pannud, et se
teha üksi alles terweks jäänud. Se
järele tuli weel surem nuhtlus üle kei-
ge Bilisti Ma, sest se rahwas sai nen-
da nuheldud werre paisedega, et ükski
hin ei tahtnud enam sedda Jehowalae-
kast wasto wõtta se hirmo parrast, mis
nemmad teiste liimades ollid näinud.

Bilistide wärstid wõtsid siis nou-
sedda kallist laekast jälle Israeli male
lääkitada; preestrid ollid neile sedda
noud annud, ja selle järele wõtsid nem-
mad ka teha, nemmad saatsid sedda
auga ennese jurest ärra; nemmad ei lä-
kitand sedda mitte tähjalt ärra, sest om-
ma muhkude nõo järrel, mis nemmad
omana iho külges tunnud, lastsid nem-
mad ussugused kuld-kuiud teha, mis
senna laeka jure sai pandud, ja nende
saat-

saatsid nemmad ue wanfriga, kus kaks
noort lehmas ees, sedda lackast selle kar-
biga, kus need kuld-kuiud sees, Israeli
male minnema, et nemmad piddid sama
nähha, kus se nuhtlus selle laeka pär-
rast piddi ollema. Need nored lehmad
agga pannid nemmad agga sepärrast
wanfri ette, et nemmad saatsid nähha,
kus need piddid kül utsekohhe teed mö-
da minnema Israeli male, ehk kus nem-
mad piddid jälle taggase ümberpöörma
omma wassikatte jure, mis neist mah-
ha tois jäid; sest seäl maal olli se wiis,
et wassikad neil tagga olli, mis lehmad
wägga takka hoidsid, nenda et nemmad
neid ei jätnud paigastke mahha. Wi-
listid said siis ka se tühhe läbbi nähha,
et nende nuhtlus ep olnud koggematta
neile sanud; sest need immetawad leh-
mad läksid ühhetassa Israeli male Pet-

semisse pole , et k ul nende himmo olli
omma poegade j arrele , sest ka k aies am-
musid nemmad ikka peäle.

Said Petsemisse rahwas sedda im-
met nähha , kui nemmad w ljal ollid
nisso leikamas , siis tullid nemmad sen-
na waatma , kus se wanker jäi seisma ,
kes teab ehk nisugguse kerge m lega , et
nemmad need tekkid lahti wõtnud , mis
selle laeka kütteks olli , et nemmad diete
saaksid nähha , mis n ggo sel piddi ol-
lema. Ei nemmad siis tulletand mele,
mis Mosesse k sso ramatusse olli  lles-
pandud , et need piddid surma sama , kel
julgus piddi ollema , et ta tahtis sedda
pahjast laekast nähha sada. Sest se siis
tulli , et ei mitte  ksp aines 70 meest,
waid ka pärrast weel 50000 innimest se
asja pärrast  rrasurrid , kes ka teisist
paikust Israeli maalt sedda laekast tul-
nud waatma.

Pet.

Yetsemlõse rahwas hakkitasid se hirmo peäl Kirjatjearimi liinna rahwa jure, et nemmad piddid tullesse sedda Jehowa laekast ennese jure wima, et se seäl kui ühhe tuggewa liinna sees woiks seisfa, selle liinna rahwas teggid ka sedda ja wisid sedda laekast Ribea allewisse Abinadabi kotta, ja selle Abinadabi poeg Eleasar sai se ammeti peäle seätud, et ta selle laeka järrele piddi waatma. Samuel hakkas siis Israeli rahwast mainitsema, et nemmad piddid keik woõrad jummalad ennesest ärrasaatma, ja temma sanna järrele wõtsid nemmad ka sedda tehha, ja saatsid neid ärra. Pärast hakkas Samuel ka kui Israeli rahwa kõtomoistja selle Ma pärrast murret piddama, ja kutsus sepärrast rahwast Mitspa liinna tulla, kus ta neis-

le head õppetust andis ja moistsis neile
kohut. Kui Bilistid sedda said kuul-
da, siis moistsid nemmad kül sest, et is-
se wallitsusse asti nüüd Israelile sanud,
kui prohwet Samuel hakkand wallitse-
ma. Bilistid arwasid siis nüüd ennani
mitte aega ollewad nenda rahhul seista,
sepärrast läksid nemmad aegfaste Isra-
eli wasto ta söddima. Said teised sed-
da kuulda, siis tulli sesuggune kartus
nende peäle, et nemmad tullid Samue-
li jure tedda palluma, et ta piddi Jeho-
wa palluma, et nemmad saaksid Wi-
listide käest peästetud. Samuel teggi
sedda ka, ja õhwerdas põlletamisse õh-
writ se asja pärrast. Zummal wõttis
ka temma palwet nenda wasto, et kui
Bilistid ollid peäle tullemas, siis laskis
Jehowa nenda mürristada, et waenla-
sed se sure mürrina pärrast wägga hak-
kasid

Kasid Kasima , ja siis lödi neid ka mah-
ha. Selle imme asja parrast lastis Sa-
muel üht tähtkiwwi fenna panna, sellele
sai se nimmi Eben-Ezer , sest ta ütles :
Seie male on Jehowa meid aitnud.

Senni kui Samuel ka wallitsemas
olli , siis oli Israeli rahwal ikka hea
põlli ja woimus kã. Kui nüüd Samu-
el ni wannaks sai, et temma ei joudnud
mitte sedda rasket ammetit üksi ülles-
pidada, siis panni ta ommad poisad ka
kohtoma õistaks, üks oli Joel ja teine
Abia; agga nemmad ei õinud mitte ni-
suggused kui nende wanna issa Samuel,
sest nemmad noudsid kasso tagga , ja
wõtsid melehead , nemmad pöörsid õi-
gust kõwweraks, et rahwa meel pahhaks
sai; sest nemmad ollid jo õppind Sa-
mueli kãest ikka õlgust sama, ja nüüd
sai se luggu teist wiisi. Separrast tullid

Israeli wannemad! Samueli jure kae-
bama, et ei sanud õigust ennarn nenda
üllespetud kui enne; nemmad hakkasid
palluma, et keile saaks kunningas, nen-
da kui muulge rahwal olli. Se asse
pahhandas wägga Samueli meelt, sest
ta tundis käl, et nemmad ei tahtnud en-
nam Jehowat ennestele kunningaks pid-
dada, nemmad piddid mu pagganatte
rahwa wisi järrele ennestele kunningast
wõtma. Samuel ei tahtnud siis mitte
ommast peast ennes nou järrele sedda
asja ette wõtma, sepärast lats ta Je-
homa kääst nou küsima: temma sai siis
ka sest õppetust, et Jehowa temmale
ütles: Nemmad ei olle sind, agga mind
on nemmad põlgnud, et ma ei pea nen-
de ülle kunningas ollema. Se sanna
peäle piddi siis Samuel käl sedda tegge-
ma, et ta Israeli rahwale kunningast
seä-

seadis, mis Jehowa ommeti neile piddi
naitma, kes se piddi ollema, et ei piddand
rahwal ka mitte keif malewalda ollema
omna tahtmissse jarrele tehha; nemmad
agga piddid sama nahha, mis nemmad
ollid teinud. Jehowa sanna peale ku-
hutas siis Samuel rahwale, mis kün-
ningad omma õigusse ja wallitsusse po-
lest rahwa kääst keif tahhawad, et se
luggu ei polle sedda wisi, kui se, kui su-
re Jummalal al seisame. Jummalal
polle tarwis teniaid, agga ma-ilma
kuningattele lähkawad paljo rah-
wast tarwis, et nende riik saaks hästi
üllespetud; sest nemmad ei joua keifis
paikus olla, ja tahhawad ommeti, et
keif wisi pärrast peab ollema. Olleks
Jehowa üksi neile kuningaks jänud, ei
siis olleks neil pärrast tarwis olnud nen-
da nutta ja kaebada wäe-walla pärrast;

et agga sesuggune nou ja meel sel rah-
wal nüüd olli, et neil piddi kunningas
ollemä, siis sai se asji Jehowa loaga ja
kästmissä järrele ettewoetud pissi hiljo-
feste aega möda.

Samuel otis siis se järrele, mil aial
Jehowa temmale piddi näitma, kes se
piddi ollemä, kedda ta rahwa seast olli
ärrowallitsenud. Se sündis siis sedda
wist, et Benjamini suggu arrust Kisi
poeg Saul läks eeslid otsima, mis ol-
lid ärrasarud; kui temma neid ei leid-
nud, siis läks ta omma sullase nou jär-
rele Rama liina Prohweti Samueli
käest nou küssima, ehk ta wahhest woiks
teada sada, kuhho need lojuksed juh-
tund sama. Jummalä noust ei tead-
nud Saul, ei ka mitte Samuel se asja
pärrest, kes kunningaks piddi sama seä-
tud, nüüd agga andis Jehowa sedda
Sa-

Samuelile teata omma Waimo läbbi,
tui Saul tulli nou küssima, kusti ta saaks
need ärrakaddunud eeslid jälle leida.
Sai Samuel agga sedda meest nähha,
suis sai ta omma palwe pärrast ka war-
si kostust, et se piddi se mees ollema, kes
sedda fangekaelast rahwast piddi talt-
seks teggenia omma wallitsuse läbbi, ja
neid waenlaste kääst peäsima; sest Wi-
listid ollid neid ta waewamas, et Is-
raeli rahwas ollid sepärrast. Jummi la
pole hüüdmas abbi pärrast. Kes suis
piddi kunningaks sama, sedda sai Sa-
muel nüüd nähha, ja andis sedda nisug-
guste sannadega teata Saulile, et tel-
ne warsi sedda ärramoistis, ja alland-
likko sannaga ütles, et temma suggu-
arrust ja wössust ei sünniks kül mitte
tedda kunningaks wötta. Olli Samuel
jo suis susannaga temmale sest kunninga
asjast

asjast tarkust annud, siis näitis ta temmale ühhe tähendamisese asiaga ka, et ta piddi wallitsejaks sama, kui Samuel olli ohwri piddo piddamas Israeli rahwa ülle mattega, siis käs kis ta Saulile sedda labba ossa tõsta, märgiks et ta piddi sedda kuninglikko wallitsusse waewa ennese faela peäle sama. Närrast teisel päwal woidis tedda Samuel kall woiega, ja kui ta temmale sai surad annud, las kis ta tedda sedda wisi ennese jurest ärraminna. Enne agga räkis Samuel teisele sedda asia, et ta piddi Zehowa Waimo läbbi kui prohwet hakkama kulumama, ja teist wisi innimeseks sama; se sai ka nenda, sest kui Ri-beast hulk prohwetid ta wasto tulli, siis hakkas Saul nisammate prohwetid wisi räkima kui teised ke, et mu rahwas, kes tedda enne tundsid, hakkasid ütlemä: Kas
Saul

Saul ka on prohwetide seas? Et
nåud keif Israeli rahwas sedda Jum-
mala nouð ka piddid sama teåta, kes
neile Runningaks saaks, siis lastis Sa-
muel neid keif kofko kutsuda Mitspa, et
liisko låbbi rahwas saaksid nånha, kes
neile funningaks piddi sama, et nemmad
pårrast mitte ei woinud õõlda, et Sa-
muel sedda funningast wåggise neile et
luffand. Omma silmaga said siis rah-
was sedda nånha, et se piddi Saul ol-
lema.

Tullewal aastal ennam.

Mis

Gest 1745 Naastast
tulleb dõlda.

Talwest.

SE hakkab 10 Joulo ku päwal, kui
keige lähhem pääw.

Kewwadest.

Et se saab 9 Vaasto ku päwal, kui
õ ja pääw ühhest pikkusfest.

Suist.

Kui 10 Jani ku päwal pääw hakkab
lähhemaks jälle minnema, siis on selle
hakkatus.

Süggifest.

Se aeg tulleb siis, kui Mihkli kuul
dõl ja päwal üks pikkus on.

Sõast ja Rahhust.

Kes woib fest asjast muud dõlda, kui
et meie agga teine teist mainitseme Jum-

ma-

malat se sure heateggemisse eest südda-
mest tännada, et siin meie maaliggauks
on sanud ommas urtsikkus rahhoga el-
lada, et kül mu paikas södda kül on
likumas. Same selle rahho Würsti
omma Dnnisteggiaga uskus ühte, kül
siis jääb meile ka rahho seest-ja wäljas-
pidi.

Terwisest ja Zaigussest.

Kes hea terwisse jures on, se mötle-
go se peäle ommeti, et ta surrelik, ja et
surma tund temmal teadmatta. Kül se
on tark, kes ennast moistab aegaste
õnna otsa wasto walmistada; sest tae-
wa tähhed ei näita meile mitte, mil aial
meie ello ots on, Jummalala sanna agga
õppetab meid Tawetiga palluma, et
meie woiksime ommad päwad ülles ar-
wada, et meie tarkust omma süddames-
se same.

Selle

Selle Hasta Wofist.

Ei maksä Feige ussinama mehhe tō
ühtegi, kui ep Jummal ei anna õnne
ja siggidust senna jure. Kes siis tah-
hab middagi sada omma werre waewast,
se pallugo Jummalä läest, et ta saaks
omma Pead toita. Kūl se saab siis
ka nähha, et se nou hea on.

D I S.

